

Børn & Kultur

Dagtilbud

Esbjerg Kommune

Samlet tilsynsrapport

2018-2020

Indhold

Grundlag for tilsyn	2
Perioden for tilsyn og metode	2
Antal anmeldte og uanmeldte tilsyn fordelt på dagtilbud	2
Metode	3
Uanmeldte tilsyn.....	4
Anmeldte tilsyn – overordnede temaer.....	5
Antal udviklingspunkter og straks henstillinger fordelt på overskrifter	7
Opsamling for hvert tema i forhold til udviklingsområder	7
Klager.....	14
Opsamling på tilsyn hos private pasningsordninger.....	15
Uanmeldt tilsyn	15
Anmeldt tilsyn.....	16
Samlet konklusion på tilsyn i private pasningsordninger	17

Grundlag for tilsyn

Tilsynsforpligtigelsen i Dagtilbudslovens § 5 omhandler specifikt dagtilbudsområdet 0-6 år, og udøves i overensstemmelse med tilsynsforpligtigelsen efter Retsikkerhedslovens § 16 samt Servicelovens § 146 og 153.

I Esbjerg kommune føres tilsyn ud fra Byrådets vedtagne tilsynsramme.

Tilsynsforpligtigelsen er i Esbjerg kommune uddelegeret til Børn & Familieudvalget. Rapporterne for den enkelte afdeling findes på afdelingernes hjemmeside.

Perioden for tilsyn og metode

Antal anmeldte og uanmeldte tilsyn fordelt på dagtilbud

Tilsynsperioden er forløbet i perioden fra den 01.08.2018-31.08.2020. Perioden har dermed strakt sig over en længere periode end oprindeligt vedtaget. Dette grundet overgang fra en tidligere ramme for tilsyn, ny dagtilbudslov, ny organisering af administrationen i Børn & Kultur samt nedlukning pga. COVID -19. Der er pga. de først 2 nævnte grunde, anvendt en midlertidig ramme, godkendt af Børn & Familie udvalget for denne periode.

I perioden 01.08.18-28.02.19 er der ført uanmeldte besøg og i perioden fra den 01.09.19-31.08.20 er der ført anmeldte tilsyn.

Der er gennemført tilsyn følgende steder:

	Antal afdelinger	Uanmeldte tilsyn	Anmeldte tilsyn	Telefonisk tilsyn ifb. COVID-19	Udflytter base/pæd. tilbud	Tilsyn i alt
8 selvejende institutioner	8 afd. (11 huse)	9	8	8	1	26
7 privat institutioner	10	10	7	7	2	26
7 kommunale område-institutioner	32 afd. (47 huse)	49	33		14	96
Kommunal Dagpleje	1		1			1
Darum børneby	1	1	1			2
Kornvangen (Særligt dagtilbud)	1	1	1			2
ialt	53	70	51	15	17	153

Metode

Uanmeldte tilsyn: I forbindelse med uanmeldte tilsyn har der været foretaget en observation i forhold til den fysiske fordeling af børn og personale (hvor befinder man sig i institutionen) og kortvarig observation i forhold til igangværende pædagogisk aktivitet, leg, samspil og kommunikation. Derudover har der været foretaget en rundring med blik for sikkerhed, hygiejne og dagtilbuddets fysiske, psykiske samt æstetiske miljø. Ved uanmeldte tilsyn er der et særligt fokus på sikkerhed i og med at der her er afsat mere tid til rundring.

Dagtilbuddet har efterfølgende modtaget en rapport for det uanmeldte tilsyn.

Ved behov, er der givet udviklingspunkter og/eller straks henstillinger. I disse tilfælde er der efter en kort periode fulgt op på tilsynet, enten via telefonsamtale eller besøg i daginstitutionen.

Anmeldte tilsyn: I forbindelse med det anmeldte tilsyn har pæd. leder/institutionsleder indsendt egen rapport til den tilsynsførende konsulent. Konsulenten har anvendt dette i sin forberedelse og under samtalen, så det hele samlet indgår i den afsluttende tilsynsrapport.

Ved det anmeldte tilsyn er der først gennemført ½ times observation. Herefter er der gennemført 1- 1,5 times interview og samtale med 1-3 medarbejdere. Efterfølgende er der gennemført 1,5-2 timers interview og samtale med pædagogiske leder/institutionslederen og for de selvejende samt privatinstitutioner også en forældrebestyrelsesrepræsentant. Ved det anmeldte tilsyn er der særligt fokus på pædagogiske rammer og praksis samt ledelse.

Dagtilbuddet har efterfølgende modtaget en rapport for det anmeldte tilsyn.

Ved behov er der givet udviklingspunkter og/eller straks henstillinger. I disse tilfælde har de/den pædagogisk leder/institutionsleder været ansvarlig for at udarbejde en handleplan herfor. Der er efter en kort periode fulgt op på tilsynet, enten via telefonsamtale eller besøg i dagtilbuddet.

Tilsynsrapporter skal efterfølgende fremgå på dagtilbuddenes hjemmesider¹

Nærværende rapport er en opsamling på tendenser generelt set, med anbefalinger for fremadrettede fokusområder på dagtilbudsområdet set som ét samlet område. Derudover oplysende oversigter på konkrete områder.

---

¹ Der har i denne periode været udfordringer vedr. Esbjerg kommunes hjemmesider, hvorfor rapporterne ikke har været 100% tilgængelige. Dette er udbedret pr. den 01.09.20

Uanmeldte tilsyn

	Sikkerhed og Hygiejne	Andet	Udviklingspunkter	Straks henstillinger
Privatinstitutioner	9		0	9
Selvejende institutioner	4		0	4
Hjerting - Esbjerg NV	21	1 (støj)	1	21
Tjæreborg - Esbjerg Ø	20		0	20
Jerne- Spangsbjerg	3		3	0
Midt - Østerbyen	17		0	17
Sædding - Gjesing	8		0	8
Ribe	8	1(sprogbrug)	1	8
Bramming	15		0	15
Dagplejen ²	0	0	0	0
Darum børneby	1		0	1
Kornvangen	3		0	3
Samlet	109	2	5	106

Ved de uanmeldte tilsyn er der observeret 109 forhold omkring sikkerhed og hygiejne.

Der er variation i hvad forholdene vedrører, dog er der gennemgående flere sager vedr.:

- ✚ Fingerklems fælder
- ✚ Hovedklems fælder
- ✚ Faldunderlag
- ✚ Manglende sikring af døre indtil lokaler hvor der opbevares farlige materialer og/eller væsker
- ✚ Skruer og søm der stikker frem fra legeredskaber
- ✚ Varmekilder inden for børns rækkevidde (elkedler).
- ✚ Møblers placering med fare for at de vælter ned over børn
- ✚ Manglende fastgørelse af reoler
- ✚ Hånddesinfektionsmiddel inden for børns rækkevidde

Alle forhold er efter tilsyn udbedret.

² Der føres ikke uanmeldt tilsyn i dagplejen

Ved sidste tilsynsperiode var der ved uanmeldte tilsyn observeret 108 tilfælde af forhold der udgjorde enten hygiejnemæssige eller sikkerhedsmæssige risici.

Det er kendetegnene, at der ved uanmeldt tilsyn observeres flere af disse forhold end ved de anmeldte tilsyn. Der er tid til en mere grundig rundring ved de uanmeldte tilsyn, hvor fokus på anmeldte tilsyn i højere grad er på det pædagogiske og ledelsesmæssige indhold.

Anmeldte tilsyn – overordnede temaer

Jf. tilsynsrammen har der særligt været fokus på 4 udvalgte temaer.

1. Børns læring og udvikling
2. Børns trivsel
3. Overgange
4. Forældresamarbejde

Derudover er der yderligere behandlet temaer vedr.:

5. Personalesammensætning og kompetencer
6. Sikkerhed og hygiejne

Ad 1; I tilsynet er der her særligt lagt vægt på de områder som indgår i den nye Dagtilbudslov og vejledninger i forhold til denne. Herunder om der arbejdes systematisk med pædagogiske læringsmiljøer hele dagen og hvordan samt om der inddrages data og analyser heraf i forbindelse med tilrettelæggelse af læringsmiljøet. I forhold til arbejdet med tidlig indsats er der fokus på hvordan og om dagtilbuddet arbejder målrettet med progressionen i barnets læring og udvikling, herunder også om og hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i et børneperspektiv. Sprogvurderinger af børn, hvis udvikling giver anledning til bekymring, er lovpligtige. Det er derfor undersøgt på dagtilbuddets procedure for at foretage sprogvurdering. I relation til at dagtilbuddene har været lukket ned i forbindelse med COVID -19, kan der være et naturligt efterslæb i forhold til sprogvurderinger. Det er med den midlertidige bekendtgørelse vedtaget, at kommunerne inden den 31. december 2020 gennemfører sprogvurdering af de børn, som under normale omstændigheder ville have modtaget en sprogvurdering under nedlukningen og genåbningen.

I den nye dagtilbudslov er der også vedtaget en ny lov om styrkede pædagogiske læreplaner. Arbejdet med at udarbejde og implementering af denne skal være i gang i denne tilsynsperiode. Fristen for implementering og evaluering af den pædagogiske læreplan er rykket til den 31. december 2020 grundet COVID-19. Tilsynet har derfor i denne periode for tilsyn været undersøgende på, hvilke initiativer dagtilbuddet har foretaget ift. Udarbejdelse og implementering af den nye styrkede pædagogiske læreplan og overvejelser, der er gjort i relation til evaluering af læreplanen.

Herunder også spørgsmål ind til praksis for den løbende pædagogiske dokumentation og hvordan dagtilbuddet vil vurdere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Ad 2; I tilsynet er der lagt vægt på dagtilbuddets procedure er for at sikre alle børns trivsel og hvorvidt de praktiserer dette i praksis. Med udgangspunkt i gældende lov er også undersøgt hvordan og om der arbejdes med at sikre et godt børnemiljø.

Ad 3; I dagtilbudslovens formålsbestemmelse vægtes det, at er der i samarbejde med forældre sikres gode overgange, hvilket også er et særligt fokusområde i Esbjerg kommune. Det er i tilsynet undersøgt hvordan der arbejdes målrettet på at skabe sammenhæng i børnenes liv ifm. Overgange. Herunder interne overgange, fra hjem til dagpleje/dagtilbud, Dagpleje/dagtilbud til dagtilbud, dagtilbud til skole.

Ad 4; Der er i tilsynet undersøgt, hvordan de overordnede rammer for forældresamarbejdet er, samt hvor disse findes tilgængelige for forældre. Der har været fokus på hvordan der samarbejdes med forældrene om børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse. Fx: omkring Hjemmelæringsmiljø, forældresamtaler, fastsættelse af læringsmål m.m.

Ad 5; 1.Ift. Dagtilbuddets sygefravær vurderes om tilbuddet indeholder stabile rammer og faglige kvalitet til gavn for børnenes trivsel og læring. Det undersøges om der arbejdes målrettet med medarbejdernes kompetenceudvikling. Som noget nyt i dagtilbudsloven er det vedtaget at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at der etableres en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Der er på tilsynet derfor lagt vægt på en undersøgelse af, hvor i processen dagtilbuddene er med dannelsen af en sådan kultur. For kommunale og selvejende er det derudover fulgt op på hvordan og om der er fulgt op på metoder og indhold fra kompetenceudviklingsforløbet - Styrkede professionelle læringsmiljøer.

I relation til at der ved hvert tilsyn vælges relevante temaer ud, der også undersøges, er der denne gang undersøgt på status for hvordan der er arbejdet med Esbjerg kommunes retningslinjer for magtanvendelse i dagtilbud, og hvornår dette sidst er sket. Derudover hvordan nye medarbejdere introduceres og oplæres til Hjernen & Hjertet.

Ad 6; I tilsynet er der her lagt vægt på en undersøgelse af status i forhold til Brandtilsyn, evakueringsøvelse og legepladsinspektionen da der gælder fastsatte regler herfor. Derudover er der spurgt indtil hygiejnebesøg, et tiltag der er sat i værk i samarbejde med sundhedsplejen. Det er undersøgt hvad praksis er for en sikkerhedsmæssig rundering af legeplads og lokaler. Dette er afledt af sidste tilsyn hvor der var givet mange straks henstillinger på forhold der udgjorde en sikkerhedsrisiko for børnene.

Antal udviklingspunkter og straks henstillinger fordelt på overskrifter

(tal med rød skrift angiver straks henstillinger)

	Børns læring og udvikling	Børns trivsel	Overgange	Forældresamarbejde	Personale-sammensætning og kompetencer	Sikkerhed og hygiejne	Andet	Samlet antal udviklingspunkter	Samlet antal straks - henstillinger
Privatinstitutioner						2	2	0	4
Selvejende institutioner						3		0	3
Hjørtning – Esbjerg NV								0	0
Tjæreborg – Esbjerg Ø						2 / 5		5	2
Jerne-Spangsbjerg		3						3	0
Midt – Østerbyen						2		0	2
Sædding – Gjesing		1				4		1	4
Ribe								0	0
Bramming								0	0
Dagplejen				1				1	0
Darum børneby	1					1		1	1
Kornvangen								0	0
Samlet								11	16

Opsamling for hvert tema i forhold til udviklingsområder

Børns læring og udvikling Der er stor bevidsthed om at skabe forskellige læringsmiljøer og der udvises indsigt i og forståelse af at der i tilrettelæggelse af læringsmiljøer skal indtænkes såvel strukturelle som processuelle elementer.

Der er en hel elementær forståelse af at læring sker hele dagen i såvel leg, hverdags rutiner og planlagte aktiviteter. Det er kendetegnet i denne tilsynsperiode at der er en stor optagethed i tilegnelse af viden og udvikling af praksis i forhold til personalets rolle og positioner i leg, så legen understøttes med blik for barnets læring.

Der arbejdes generelt med forskellige modeller for såvel dannelse som brug af data. Generelt er der stor variation i forhold til forståelsen, legitimitet og anvendelse af data, her ses generelt potentiale for udvikling.

Der er generelt stor opmærksomhed på progression i det enkelte barns læring. Dette sker via observationer, DPU, via samarbejde med forældre og i kommunale og selvejende afdelinger via kontinuerlig brug af redskaber i Hjernen&Hjertet (H&H). Det samme gør sig gældende i privat institutioner, her anvendes i høj grad SMTTE-model samt DPU som alternativ til H&H.

Der er generelt i alle dagtilbud fokus på at inddrage barnets perspektiv i tilrettelæggelsen af hverdagen og aktiviteter. Dette sker såvel ved at børnene spørges direkte samt ved at personalet observerer hvad der rører sig hos såvel den enkelte som gruppen.

Der er i alle afdelinger fokus på gældende lov om sprogvurdering og der er fastlagt en procedure i afdelingerne, så det er søgt sikret at der aktivt tages stilling til hvorvidt det enkelte barn skal sprogvurderes. For nogle afdelinger gælder at alle børn sprogvurderes, dette er dog ikke et krav.

Dagtilbuddene i Esbjerg kommune er godt i gang med udarbejdelse og implementering af den styrkede pædagogiske læreplan. Der er ganske få undtagelser herfor. De pågældende afdelinger har efter tilsyn udarbejdet en handleplan og har iværksat arbejdet.

Det er kendetegnet at måden den styrkede pædagogiske læreplan udarbejdes på og graden af inddragelse af personaler samt bestyrelser varierer i stort omfang. Tilsynet vurderer, at der er forskelle på forståelsen af hvordan der skal arbejdes med udgangspunkt i læreplanen. Der er afdelinger hvor dialogen afspejler en forståelse af at kunne inddrage læreplanens temaer i et årshjul og i andre afdelinger afspejler dialogen en forståelse af at alle læreplanstemaer inddrages løbende i alle aktiviteter. I relation til evaluering afspejler dialogerne på tilsyn også mange forskellige forståelser af hvordan der evalueres og i det hele taget af hvad en evaluering er. Der er også stor variation i forståelsen af hvordan en evalueringskultur er, hvornår det kan vurderes at det sker kontinuerligt, hvilke elementer der skal indgå m.m. Der ses her stort potentiale for udvikling, hvilket også er helt naturligt da den nye styrkede læreplan samt kravet om en evalueringskultur skaber rammen for en ny tilgang i det pædagogiske arbejde.

Der er ikke ført tilsyn på den skriftlige styrkede pædagogiske læreplan i denne tilsynsperiode, da denne først kan forventes endeligt færdig sommer 2020.

Det vil derfor være en væsentlig del ved næste tilsynsperiode, hvor der skal forholdes til hvorvidt indholdet i de skriftlige materialer står mål med intentionerne i gældende lov, samt om de afspejles i praksis.

Udviklingsområder: I relation til de nye krav der er i Dagtilbudsloven til den nye styrkede læreplan og den løbende dokumentation, bør der i alle dagtilbud fortsat arbejdes målrettet med disse områder. Det kan anbefales at der sættes fokus på hvorledes intentioner omsættes til praksis og hvorledes dette bliver synligt.

I relation til viden om og arbejdet med data ses der potentiale for udvikling i forhold til en mere bevidst og målrettet brug af data. Der bør generelt set arbejdes mere systematisk hermed.

I relation til at udvikle en højere grad af fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, kan der med fordel udvikles metoder til at evaluere på sammenhænge og læringsmiljø.

Børns trivsel I alle afdelinger er der fastlagte praksisser for systematisk at sikre at alle børns trivsel drøftes og forholdes til. Dette både via observationer, TOPI, fælles faglige drøftelser og i dialog med forældre. Der er en høj grad af fokus på at inddrage tværfaglige samarbejdspartnere når det enkelte barns trivsel og udvikling fordrer dette. For kommunale og selvejende afdelinger gælder at der benyttes arbejdsredskaber i H&H systematisk i forhold til børn hvor der er bekymring. Der er generelt set potentiale for udvikling i forhold til kvalificering af faglige beskrivelser i H&H.

Privatinstitutioner har samme fokus, dog anvendes her andre redskaber end H&H. Primært anvendes SMTTE-model. Der er her samme potentiale for udvikling i forhold til kvalificering af faglige beskrivelser.

Alle afdelinger, med meget få undtagelser, har udarbejdet en børnemiljøvurdering. Dette er særdeles positivt set i relation til, at dette generelt var en mangel ved sidste tilsyn.

Børnemiljøvurderinger er lovpligtige. Det ses at afdelinger anvender resultaterne af disse i deres praksis. De som har fået henstillinger, har iværksat arbejdet hermed.

Udviklingsområder: For kommunale og selvejende afdelinger er der fortsat et opmærksomhedspunkt i forhold til at få afsendt materiale til forældre i H&H. Det er en gældende beslutning i Esbjerg kommune og det anbefales, at der fremadrettet er en skærpet ledelsesopmærksomhed på dette område.

Overgange Alle afdelinger i Esbjerg kommune har forholdt sig aktivt til samarbejde og proces i forbindelse med overgange. Samarbejdet med den kommunale dagpleje i forbindelse med overgange er positivt udviklet og styrket siden sidste tilsynsperiode. Mulighederne for fysiske besøg fra dagpleje til børnehave og fra børnehave til skole varierer, grundet afstande og ressourcer. En børnehave der afleverer børn til 7-11 forskellige skoler begrænses ressourcemæssigt i hvor tæt et samarbejde kan blive. Kommunale og selvejende afdelinger benytter sig i alle overgange af dialogprofiler og overgangsbeskrivelser i H&H. Der har været tekniske udfordringer konkrete steder. Der er efterfølgende udarbejdet en ny og forbedret vejledning til brug ved overleveringer.

Praksis for samarbejde mellem skoler og selvejende daginstitutioner varierer og er ikke ens med de kommunale.

I privatinstitutioner tilbydes overleveringsmøder hvis der vurderes et behov herfor. Graden af hvor formaliseret et samarbejde privat institutioner har med skoler varierer, ligesom der ikke er ens praksis for arbejdet omkring overgange, såvel når en afdeling modtager børn som når afdelingen afleverer børn.

Udviklingsområder: Området er i den nye dagtilbudslov skærpet ved at dagtilbuddet skal tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, hvilket skal fremgå af den pædagogiske læreplan. I relation til dette anbefales at der også her er et fælles kommunalt blik for og dialog om sammenhængende overgange, så der fortsat er en fælles forståelse af praksis for overgange og sammenhænge til børnehaveklasse/ førskole.

Forældresamarbejde Generelt er der formaliserede rammer for forældresamarbejde som beskriver praksis for forældresamtaler, samarbejde om overgange, faste arrangementer mv. - og det er generelt også det der udføres i praksis.

Alle afdelinger dog med få undtagelser, har for forældrene til indmeldte børn, tilgængelige beskrevne rammer for samarbejdet med forældre i forhold til barnets trivsel.

Det gør sig gældende for kommunale og selvejende afdelinger (med få undtagelser) at der i perioden er udforsket i området for forældre inddragelse og hvordan der skabes en rød tråd mellem barnets læring i henholdsvis dagtilbuddet og hjem. 4 afdelinger har været inddraget i et større partnerskab i KL-regi herom. viden derfra er delt på ledermøder for kommunale og selvejende ledere. Forsøgene rundt omkring i hele kommunen har haft forskellige udtryk, så som:

- Ændring af forældremøder i store grupper til mindre grupper
- Forældre aftner med fagligt indhold for en forældregruppe hvor tema er aktuelt med henblik på fælles drøftelse af børns udvikling, erfaringsudveksling og vejledning i emnet
- Udvidet samarbejde med tandplejen og forældre om mundhygiejne
- Målrettede pædagogiske forløb med aktiviteter både i dagtilbuddet og i hjemmet
- Forældresamtaler hjemme hos forældre
- Involvering af forældre i aktiviteter i dagtilbuddet
- Produktion af film til forældre med andet sprog end dansk m.m.

Der ses en bevægelse hvor der nysgerrigt eksperimenteres med inddragelse af forældre på nye måder og forsøg med nye måder at afvikle forældrearrangementer i løbet af året. Indhold i forsøg er positivt meget varieret og området kræver et fortsat fokus mht. udvikling af praksis. Det opleves at alle afdelinger positivt er optaget af denne udvikling og der sker vidensdeling på tværs af afdelinger i fælles fora.

Ved tilsyn i privat institutioner ses en tendens til, at forældresamarbejdet beskrives i formaliserede rammer og at der beskrives et øget forældresamarbejde ved børn med særlige behov. Arbejdet omkring hjemmelæringsmiljøer ser ud til at bære præg af, at forståelsen er, at det handler om personalets vejledning til forældre mere end at det handler om at skabe sammenhænge mellem hjem og dagtilbud for barnet.

Det gælder for alle afdelinger at antallet af faste tilbud om forældresamtaler varierer lokalt. I kommunale og selvejende afdelinger anvendes der faste skabeloner i H&H til at målrette og systematisere dialogerne, og der er klare mål for samt systematik med, at der følges op på evt. tiltag og aftaler. For privat institutioner gælder, at der anvendes lokale dagsordner.

Alle afdelingerne oplever selv at forældresamarbejdet er åbent og positivt. Der er i denne periode ikke indhentet forældre perspektiver herpå. Det vil der blive i næste tilsynsperiode.

Udviklingsområder: Forældresamarbejde er et område der generelt er under stor udvikling, og forældresamarbejde er særligt nævnt i den nye styrkede pædagogiske læreplan §8 stk. 6. Det anbefales at fastholde en nysgerrig og eksperimenterende tilgang til praksis og at der også forholdes aktivt til forældregruppens inddragelse i ovenstående. Udviklingsområdet skal også ses i perspektiv til, at forældrebesvarelser ved sidste tilsynsperiode viste et behov herfor.

Rammer for forældresamarbejde anbefales at gøres tilgængelig på afdelingernes hjemmesider, så også mulige kommende forældre har adgang til disse og rammerne dermed kan være med til at danne grundlag for valg/ønske om tilbud.

Personalesammensætning og kompetencer Dagtilbuddene i Esbjerg kommune søger ved personales sygdom at tilrettelægge stabile rammer for børnene. Dette sker på forskellig vis, overvejende ved at der rokeres med det faste personale i huset således at børnene på den måde har kendte voksne på alle grupper, fremfor at der alene er vikar dækning på én stue. Der benyttes i videst mulig omfang faste vikarer.

I kommunale og selvejende afdelinger oplever medarbejderne at have god adgang til kompetenceudvikling. Der anvendes såvel kurser af 1-5 dages varighed, kompetencegivende uddannelser på diplom niveau samt tema oplæg. Der benyttes i høj grad eksterne kompetencer til interne forløb.

Der er lokale tiltag i gang via kurser, interne forløb etc. med emner ind omkring, fri for mobberi, dialogisk læsning, legens betydning og den voksnes tilgang til leg, sproglig udvikling og mini NOK, evaluerings metoder og praksis, læreplanstemaer m.m. Det vurderes, at der lokalt i høj grad tilrettelægges uddannelse og kompetenceudvikling med udgangspunkt i afdelingens behov i forhold til børnegruppen og de nationalt aktuelle temaer.

Af større tiltag kan nævnes at alle uddannede pædagoger har deltaget i uddannelsen Styrkede professionelle læringsmiljøer. I kommunale afdelinger deltager en stor andel pædagoger i LEGO play agent uddannelse. Derudover har der været et længerevarende forløb vedr. evalueringskultur og metoder i ét konkret område med praksiskonsulenter fra socialministeriet. Denne viden søges bredt ud via fælles lederfora.

Der er adskillige projekter i gang, som er iværksat kommunalt. Disse er i udgangspunktet relevante for dagtilbud. Det vurderes at der med fordel kan afgrænses i projekter mhp. fokusering af ressourcer i forhold til implementering af den styrkede pædagogiske læreplan i praksis samt kompetenceudvikling i forhold til at arbejde på et databaseret grundlag og i dannelsen af en evalueringskultur, samt metoder hertil.

I relation til ledelsesniveauet er der fortløbende flere i gang med uddannelsen diplom i ledelse.

For privat institutioner gør det sig gældende, at der er stor variation i praksis for kompetenceudvikling. Det går fra dels, at der tilbydes kompetencegivende uddannelser og uge kurser, til at holde sig til intern sparring. Privatinstitutioner, der har benyttet sig af eksterne udbydere, har omfattet emner som evaluering, den nye styrkede læreplan og første hjælp.

Den løbende evalueringskultur forstås og praktiseres forskellig. Der ses forskelle på afdelinger som har kompetenceudviklet personalet i forhold hertil og som ikke har, hvorfor det generelt må anbefales at området har høj fokus. Det er et område der er stillet skarpt på i den nye dagtilbudslov og området kræver viden og omstilling i afdelingerne. At området er et indsatsområde, er derfor forventeligt. Der arbejdes positivt og konstruktivt i udviklingen af en ny kultur.

Der har igennem de sidste år været stor fokus på fælles uddannelse i styrkede professionelle læringsmiljøer i kommunale og selvejende afdelinger. Alle afdelinger arbejder løbende med aktionslæring og videndeler på såvel mindre som større møder i afdelingerne og på tværs af afdelinger. Der arbejdes positivt og aktivt med forståelsen af mindset og læring.

I området for evaluering, observation og feedback bør der generelt set fokuseres på et målrettet arbejde med at gå fra intention til handling i praksis.

Uddannelsen har mange steder givet anledning til ændringer i læringsmiljøer, mødekultur, daglige rutiner mm. Der ses en direkte afsmittende effekt i praksis og der ses og høres en fortsat positiv optagethed af den nye viden fra uddannelsen. I konkrete afdelinger ses en direkte ændret praksis og kultur og nye veje ind i ledelse. Det er gennem tilsynene tydeligt at der her har været et fælles forløb, med et fælles sprog og fælles forståelse til følge. Det vurderes at forløbet styrkede professionelle læringsmiljøer samlet set har bidraget til et fagligt løft af alle kommunale og selvejende dagtilbud.

I relation til magtanvendelse i dagtilbud, gør det sig gældende at der er stor forskellighed i hvor ofte afdelinger forholder sig til emnet. De afdelinger som ikke har forholdt sig til vejledningen og betydningen heraf i praksis i en periode på over 1 år, er anbefalet at gøre dette inden for kort tid.

Det er kendetegnet for området omkring magtanvendelser at det er meget dilemma fyldt og nogle praksisser, som af nogle anses for at være almindelige begivenheder, er jf. retningslinjer magtanvendelse. Det er derfor et område der med en vis frekvens bør drøftes på personalemøder som led i udvikling af pædagogisk praksis og handlemuligheder og forebyggelse af magtanvendelse.

IT-systemet H&H skal anvendes i tidlig opsporing, tilrettelæggelse af indsatser og opfølgning når der er behov herfor. Dette er vedtaget politisk i Esbjerg kommune.

Afdelinger i Dagtilbud arbejder meget positivt med H&H og det må betragtes som godt implementeret. I forhold til nye medarbejdere er der i afdelinger fastsat roller i forhold til oplæring af nye medarbejdere. Dette kan ved meget fravær i perioder udfordres.

Brugen af H&H vurderes generelt at stå mål med de besluttede rammer. Det faglige input i redskaberne vil være et fortløbende udviklingsområde, som anbefales understøttet af forvaltningen.

Udviklingsområder: I relation til de nye krav, der er i Dagtilbudsloven, er lederen ansvarlig for at etablere en evalueringskultur som skal kvalificere og udvikle det pædagogiske læringsmiljø. Der bør i alle dagtilbud fortsat arbejdes målrettet med disse områder med øje for intentionerne med loven.

Det anbefales at understøtte et vedholdende fokus på dannelsen af en evalueringskultur og udvikling af kompetencer i forhold til evaluering.

Opmærksomheden henledes på at tilgodese tilstrækkelige ressourcer til dette fokus, så udviklingstiltag primært tager afsæt i disse områder.

Det anbefales at ledelsestilsyn i H&H skærpes, særligt i forhold til om forældrene modtager alt der vedrører deres børn.

Sikkerhed og hygiejne Brandsyn er gennemført efter gældende regler i alle afdelinger/daginstitutioner. Enkelte afdelinger har ikke afholdt evakuerings øvelser, dette er der udarbejdet handleplan for.

Tilsynet har givet anledning til at der i faste pædagogiske udflugtsmål er rettet op på mangler i forhold til såvel brandsikkerhed som sikkerhed generelt. Der har ikke tidligere været ført tilsyn disse steder.

Anmærkninger i forbindelse med legepladsinspektion er enten udbedret eller der er udarbejdet handleplan herfor.

I forhold til sikkerhed er det kendetegnet at der i alle afdelinger/daginstitutioner er opmærksomhed herpå. Der er generelt praksis for rundering af legepladser dagligt, med ganske få undtagelser. Her er der skabt en ramme fremadrettet. Ved de uanmeldte besøg i forrige tilsynsperiode blev der fundet samlet set 108 forhold vedr. sikkerhed som skulle udbedres. Ved denne tilsynsperiode er der fundet 109 forhold ved de uanmeldte tilsyn.

I forhold til Sundhed og hygiejne er det tydeligt at der i alle afdelinger er stort fokus på at understøtte børns læring omkring sundhed og hygiejne gennem pædagogisk praksis og aktiviteter. (Der er tilrettelagte aktiviteter såvel som daglige dialoger med børnene herom, hvor der er fokus på hygiejne, kost, bevægelse m.m.) Det ses bl.a. på tilsyn at der for børnene er kendte daglige rutiner for f.eks. håndhygiejne. Det gør sig naturligvis særligt gældende at håndhygiejne og rengøringsstandarden er højnet væsentligt grundet COVID-19. Dette afspejler sig i praksis.

Sundhedsplejen er påbegyndt en besøgsrunde i dagtilbud mhp. vejledning og sparring i forhold til sundhed og hygiejne. Det er første runde og denne er forlænget grundet COVID-19. En evaluering har derfor endnu ikke fundet sted.

Alle afdelinger såvel kommunale, selvejende som privatinstitutioner er løbende opdateret i 1. hjælp.

Udviklingsområder: Alle personaler omkring børn udviser gode intentioner om at sikre alle forhold omkring børn. Der er i mange afdelinger/daginstitutioner aftalte og beskrevet praksis for rundering på legepladser i forhold til sikkerhed. Omfanget af de observerede forhold såvel i sidste periode som i denne, kan dog indikere, at såvel sikkerhed som hygiejne er et område der kræver en endnu højere grad af ledelsestilsyn samt særlige rundringer karakteriseret ved en større detaljeorientering.

Ved sidste tilsyn var dette et område der kræver opmærksomhed, hvilket det også er fremadrettet.

Det findes relevant, at samtlige afdelinger/daginstitutioner aktivt forholder sig til, hvorledes sikkerheden i endnu højere grad kommer i fokus, og hvorledes personalet i hverdagen kan sikre at f.eks. børn ikke har adgang til lokaler, der ikke er egnede til børn.

Det anbefales grundet omfanget af forhold, at der er en fælles kommunal dialog herom med drøftelse af mulige tiltag og forandring/forankring i praksis. Et hvert fundet sikkerhedsmæssigt forhold, er hver gang en potentiel hændelse hvor et barn kommer til skade.

Klager

Samarbejde bærer generelt præg af, at opståede misforståelser og/eller utilfredshed afklares mellem forældre og deres barns dagtilbud i dialog.

Det hænder dog at Børn & Dagtilbud modtager en klage eller en bekymret henvendelse fra enten forældre eller en borger. Nedenstående er en opgørelse over antallet af henvendelser, der har haft en sådan karakter at forvaltningen er blevet involveret.

Det vedr. perioden 01.08.18-31.08.20

	Antal klager	Tema
Privatinstitutioner	5	<ul style="list-style-type: none"> • underretning fra læge vedr. håndtering af COVID 19, • Bekymring vedr. børnehavebørn på befærdet vej • Bekymring for børn som kravler i hegn • Manglende efterlevelse af gældende lov og sikkerhedsmæssige forskrifter • Bekymring for pædagogisk praksis og manglende kompetencer i forhold til børn med særlige behov
Selvejende institutioner	8	<ul style="list-style-type: none"> • Vedr. inhabilitet, og forbud mod fremmøde • Håndtering af genåbning efter Corona • Vedr. manglende voksenstøtte til barn der skal have hjælp til at komme på toilet • Ang. barn låst ude på legeplads • Børns indbyrdes konflikter og personalets håndtering heraf • Håndtering af barns behov for hjælp
Hjerting – Esbjerg NV	2	<ul style="list-style-type: none"> • håndtering af sag i forbindelse med underretning og manglende information til forældre om mistrivsel • Lukning af udflugtsmål
Tjæreborg – Esbjerg Ø	2	<ul style="list-style-type: none"> • Forældrehenvendelse vedr. mælkekasser og børns sikkerhed • Forældrehenvendelse vedr. episode med en hund og regler på skrift
Jerne- Spangsbjerg	1	<ul style="list-style-type: none"> • Vedr. bekymring for barn/børn trivsel og manglende handling efter flere samtaler
Midt – Østerbyen	1	<ul style="list-style-type: none"> • Personales manglende omhu ved medicin håndtering
Sædding – Gjesing	1	<ul style="list-style-type: none"> • Underretning fra gruppe forældre vedr. manglende voksenkontakt, opsyn og struktur.
Ribe	0	
Bramming	2	<ul style="list-style-type: none"> • Vedr. bekymring for børn trivsel • bekymring for pædagogs manglende omsorg og kommunikation
Dagplejen	0	
Darum børneby	0	
Kornvangen	0	
Private pasningsordninger	12	<ul style="list-style-type: none"> • Afvisning for aflevering formiddag og hård tone • Underretning vedr. filmklip på Facebook – bekymrende praksis overfor børn • Mistillid til børnepasseren • Flere lukkedage end angivet i pasningsaftale samt pædagogisk praksis omkring barn der er ked af det. • Antallet af lukkedage overskrider kontraktvilkår • Forældrehenvendelse om det daglige indhold i pasningsordningen • vedr. barns trivselsproblemer, uenighed om udstukne regler og den pædagogiske linje i pasningsordningen.
Samlet	34	

Opsamling på tilsyn hos private pasningsordninger

Der er i perioden 01.08.2018-31.08.2020 ført 307 uanmeldte tilsyn og 74 anmeldte tilsyn hos private pasningsordninger, fordelt på mellem 72 og 80 enheder over perioden, hvor af de 11 er storpasningsordninger og 7 steder uden for kommunegrænsen. Der er ført telefonisk tilsyn hos 68 enheder i perioden med nedlukning grundet COVID-19.

I perioden er der såvel tilgange som afgang i forhold til private pasningsordninger. Pasningsordninger kan såvel bestå af én person som af flere der gået sammen om en storpasningsordning.

Der er derudover ført 8 skærpede tilsyn, fordelt på 3 enheder.

I alt er der ført 457 tilsyn på området.

Antallet og indholdet i tilsyn er i perioden ændret grundet nye krav i Dagtilbudsloven. Kravene har betydet ændringer i frekvens og indhold i tilsynet.

For området private pasningsordninger jf. Dagtilbudsloven §§ 78-81b har det i tilsynsperioden været kendetegnet at de nye krav til private pasningsordninger i dagtilbudsloven har skulle implementeres. Disse skulle være fuldt implementeret pr den 01.01.19, hvorfor der i tilsynet i første periode er lagt vægt på undersøgelse af status og vejledning ift.. Implementering af de faglige krav, og fra 01.01.19 er der lagt vægt på, at de skal afspejles i praksis.

Ved tilsyn har der været fokus på følgende områder med udgangspunkt i gældende lov;

Uanmeldt tilsyn

Praksis ved uanmeldt tilsyn er en kombination af observation og dialog.

Temaer;

- Antal vikarer – antal indmeldte børn - antal børn til stede ved tilsynet.

Børnenes trivsel, udvikling og læring

- herunder hvordan tilrettelægges pasningsordningen, så den fremmer børns læring gennem trygge læringsmiljøer og hvordan tilgodeses barnets behov og følelsesmæssige udvikling
- Hvordan tilrettelægges pasningsordningen, så barnet sikres medbestemmelse, medansvar, forståelse for og oplevelse med demokrati og dannelse
- Hvordan sikres barnets behov for omsorg og trivsel
- Hvordan sikres barnets motoriske udvikling og sanseintegration
- Hvordan sikrer den private pasningsordning, at børnene får den støtte, de har behov for
- Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.
- Børn skal have mulighed for at få alsidige oplevelser med natur, nærmiljø, kultur og samfund.
- Barnets brede læring sker i en vekselvirkning mellem leg, planlagte aktiviteter og hverdagsrutiner.

Samarbejde

- Herunder hvordan sikres en god indkøring af barnet og hvordan sikres en god overgang til et nyt sted

Rammer, sikkerhed og miljø

Fysiske rammer

- Herunder om der er sket ændringer i indretning inde/ude siden sidste tilsyn?
- Sikkerhed inde og ude

Miljø

Herunder rengøring af legetøj, møblers placering, indeklima, lys, træk, udluftning, lugt, støj fra diverse medier, husdyr, andet.

Hygiejne

- Herunder forhold vedr. bleskift, pusleplads, affald, håndvask, legetøj, generel og specifik rengøring, egenproduktion og håndtering af fødevarer, andet.

Anmeldt tilsyn

Ved de anmeldte tilsyn har den private pasningsordning skulle indsende en mindre egen rapport bestående af ganske få spørgsmål.

Herigennem har den private pasningsordning haft mulighed for at forholde sig reflekterende til egen praksis, ligesom tilsynet får indblik i den private pasningsordnings forståelse af kravene samt forståelsen af egen praksis. Den tilsynsførende kan herved forberede det anmeldte tilsyn mhp. at dialogen ved tilsynet kan ske i et udviklingsperspektiv.

Temaer;

Den private pasningsordning er ajourført ift. kravene i dagtilbudsloven, hvor der alene må anvendes begrebet ”privat pasningsordning” i alle offentlige sammenhænge, eks. på hjemmeside, sociale medier, skilte, i informationsmateriale/foldere mv. Dette er et lovkrav og der er krav om tilsyn.

Børns trivsel, udvikling og læring

Herunder;

- Hvad er du optaget af ift. børnenes læring i din aktuelle børnegruppe
- Beskriv dine overvejelser ift. de fysiske læringsmiljøer, du præsenterer børnene for i din private pasningsordning.
- Giv eksempler på læring i både en planlagt aktivitet og børns leg i din private pasningsordning.
- Giv eksempler på hvilken læring, der finder sted under to forskellige hverdagsrutiner i din pasningsordning.

Medansvar, medbestemmelse demokrati, dannelse

Herunder;

- Hvilket medansvar giver du børnene og hvorfor
- Hvilken medbestemmelse har børnene i dagligdagen
- Hvorfor skal børn have medbestemmelse
- Hvordan vurderer du, hvad det enkelte barn kan tage medansvar for og have medbestemmelse i

Forældresamarbejde

Herunder;

- Hvad er du optaget af ift. forældresamarbejdet
- Hvad lægger du vægt på i dit forældresamarbejde
- Hvordan er du i dialog med forældrene omkring barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse

Efter tilsyn hos den enkelte pasningsordning, skal pasningsordningen gøre tilsynsrapporten tilgængelig for forældre med indmeldte børn, i pasningsordningen.

Samlet konklusion på tilsyn i private pasningsordninger

De private pasningsordninger adskiller sig i væsentlig grad fra hinanden i forhold til fysiske rammer, da pasningen med få undtagelser foregår i private hjem. Uagtet størrelse og muligheder afspejler det sig hos mange, at de private pasningsordninger har tilegnet sig viden om fysiske læringsmiljøer. Der ses her en overvejende positiv udvikling. Graden af faglig viden varierer i et meget bredt spekter.

Esbjerg kommune har i perioden afholdt en faglig temaaften om fysiske læringsmiljøer. Derudover er private pasningsordninger opfordret til at deltage i kurser og uddannelse med læringsmiljøer og læreplanstemaer som indhold. Der er vejledt i hvor sådanne kurser udbydes, ligesom der er vejledt i relevante hjemmesider og litteratur. Dette har nogle efterfølgende valgt gøre brug af.

Der opleves generelt set en optagethed af de nye krav i dagtilbudsloven. Via tilsyn vurderes det, at der overvejende er en positiv faglig udvikling i de private pasningsordninger, og der efterspørges positivt viden samt mulighed for afvikling af en temaaften. (Denne har ikke været afholdt som sædvane i 2019 og 2020, grundet administrativ ny organisering og COVID-19.) Esbjerg kommune er ikke forpligtet på at afholde sådanne arrangementer.

Der er opmærksomhed på et fåtal af private pasningsordninger, der er udfordret i forhold til at leve op til gældende faglige krav. Det omhandler bl.a. udfordringer i at omsætte viden til praksis. Der vil følges op via tilsyn og efter gældende lov.

Tilsynet har i perioden ført tilsyn med pasningsordningers kaldenavn. Jf. den nye lov skal ordet ”privat pasningsordning” indgå i betegnelsen, og betegnelser som privat dagpleje eller lign. må ikke anvendes. Kommunen skal føre tilsyn hermed. Der har været ført tilsyn såvel fysisk som administrativt hermed, og tilsynet har i mange tilfælde måtte påtale dette og give henstillinger om ændringer. Dette er i overvejende grad nu opfyldt, det sker dog stadig at tilsynet må påtale det.

Samarbejdet mellem private pasningsordninger og børnehaver er som oftest ikke formaliseret. Der skal her være opmærksomhed på at den private pasningsordning er en selvstændig virksomhed med eget ansvar ind i samarbejdet. Dagtilbudsloven § 5, om gode overgange, gælder også private pasningsordninger.

Forældresamarbejdet i en privat pasningsordning, tilrettelægges af den private pasningsordning der fungerer som ”selvstændig erhvervsdrivende”. Samarbejde mellem forældre og private pasningsordninger bærer generelt set præg af et positivt og åbent samarbejde, hvor overlevering i dagligdagen prioriteres ligesom der samarbejdes om barnets trivsel.

En væsentlig del af de henvendelser der indgår til forvaltningen vedr. private pasningsordninger, udspringer af misforståelser i samarbejde, besværliggjort kommunikation og misligholdelse af kontrakter.

Selvom forældre der vælger privat pasning som alternativ til dagtilbud, selv har ansvar for at sikre sig viden om hvilke forskelle der gør sig gældende, og at de retsmæssigt ikke står, som ved valg af et dagtilbud, er det skærpet i den nye dagtilbudslov, at kommunerne er forpligtet på at sikre sig at denne viden er tilgængelig for forældre og at de læser det. Informationerne er tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Via de henvendelser der indgår, er det tydeligt at der fortsat er en del forældre der ikke sætter sig tilstrækkeligt ind i reglerne for området og at private pasningsordninger ikke selv er tydelige i deres formidling til nye forældre. Dette er et udviklingsområde, og der er iværksat udvikling af et elektronisk selvbetjeningsmulighed på kommunens hjemmeside, der skal benyttes, når der indgås en (privat)retlig aftale (i daglig tale kaldet ”standard pasningsaftale”), hvor både den private pasningsordning og forældre er aktive aktører og hvor der gøres opmærksom på, at forældre er i færd med at vælge privat pasning og er bekendt med hvorledes det adskiller sig fra dagtilbud i øvrigt. Systemet skal tilgås med NEM ID. Derudover anbefales at det i dialog med private pasningsordninger tydeliggøres hvilke regler og rammer der gælder samt om vigtigheden i, at de som forældres samarbejdspartner informerer grundigt.